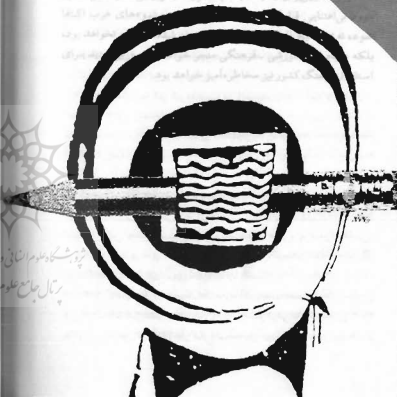

تأسیس بنیاد ایران شناسی

واژه ایران‌شناسی که تحت این عنوان پژوهش‌های فراوانی صورت گرفته و می‌گیرد، خود حاکی از توجهی است که محققان شرق و غرب از دیرباز به سرزمین ایران داشته‌اند. می‌دانیم که هر فرهنگ و تمدنی، خود جهانی جداگانه برای خود دارد، و کشور ایران به گواهی همه دانشمندان و اندیشمندان دل‌آگاه، از دیرباز تا به امروز، خاستگاه و جولانگاه گسترش و بالندگی یکی از غنی‌ترین و کهنترین تمدن‌ها و فرهنگ‌های جهان بوده است که در طول دورانی بیش از چهار هزار سال همواره پایدار، استوار و سرفراز باقی مانده است، و همین غنای فرهنگی است که توجه دانشمندان و پژوهشگران بسیاری از کشورهای را چه در غرب و چه در

پژوهشگاه علوم انسانی
پرتال جامع علوم

شرق به خود جلب کرده‌است، و این توجه بدانجا رسیده است که از زمانهای پس دور، در هر کشوری، سازمانها، مؤسسه‌ها و حتی آکادمی‌هایی، به رشته‌ای به نام «ایران‌شناسی» اختصاص یافته است که به سبب اهمیت، روز به روز نیز گسترش پیدا کرده و می‌کند. بدین ترتیب «ایران‌شناسی» پدیده‌ای شده‌است برای مطالعه دانشمندان و اندیشمندان به عنوان رشته‌ای برای تحقیق، و برای طالبان علم و تحصیل، موردی مهم برای فراآموزی.

اهمیت استراتژیک ایران، و نیز مزید شدن اهمیت نفت در چند دهه اخیر، علاقه و توجه غرب را به ایران تشدید کرده بود. موارث به‌واقع مهم و نظرگیر هنرهای ایران، همانند شعر کم نظیر فارسی، نقاشی، خوش‌نویسی، قالیبافی، نساجی، سفالگری، انواع صنایع دستی و معماری، و در حاشیه اینها تئاتر، فولکلور و موسیقی سنتی ایران که مورد توجه خارجیان بوده، از منظر کاملاً متفاوتی توجه به ایران را برمی‌انگیخته است. گذشته از آن موارث مذهبی زنده و منحصر به فرد ایران، و پیشینه ویژه و چشمگیر حرکت‌های فراگیر مردمی این کشور نیز پیوسته قابل توجه بوده‌است. تنوع تیره‌های قومی ایلات، عشایر و طوایف گوناگون مردم ایران، بخصوص توجه قوم‌شناسان را به این کشور جلب می‌کرده است.

این امر خود سبب گردید که نحوه نگرش، یافته‌ها و بررسی و نتیجه‌گیریها تغییر یابد و در قلمرو مطالعات ایرانی، رویکرد روزافزون به طرف «موضوعات جدید» شامل جغرافیا، اقتصاد، انسان‌شناسی و جامعه‌شناسی در سالهای بعد از جنگ جهانی دوم، و ادامه پیگیر و مستمر «موضوعات قدیمی» همچون باستان‌شناسی، هنر، زبان و زبان‌شناسی، دین و بویژه ادبیات نظرگیرتر شود، و همچنین سبب گردید که تحقیقات و مطالعات انفرادی و با گروهی انسان‌شناسان،

جامعه‌شناسان، جغرافی‌دانان غرب و شرق منجر به نتایج بدیع و مهمی شود.

به هر صورت، ایران‌شناسی و تحقیق در زبانها، ادیان و بویژه تاریخ کهن ایران، رشته‌ای است که هرچند به ظاهر عاری از هیجانهای پرهیاهوی بسیاری از علوم امروز است، اما در حد خود مطلوب و دلچسب است، و از آنجا که یگانه وسیله شناختن و بازیافتن میراث و تمدن فرهنگی و باستانی است، باید بدان ارج فراوان نهاد و آن را بخوبی شناخت، و رسالت آن را دریافت. به‌طور کلی مطالعات ایران‌شناسی به دو دوره جدا از هم تقسیم گردیده‌است: قبل و بعد از اسلام. تحقیق و پی‌جویی در مسائل گوناگون ایران‌شناسی بعد از اسلام، با توجه به کثرت مواد و مطالب و مأخذ، چندان مشکل نیست، و اگر این مطالعات با برنامه و روش مرتب و صحیحی پیش رود، امید می‌توان داشت که شاید تا نیم قرن آتی تاریخ ایران بعد از اسلام، و سرنوشت اجتماعی مردم این سرزمین تدوین شود؛ لهجه‌های گوناگون و زبانهای ایران مورد بررسی قرار گیرد؛ فولکلور، داستانها، امثال و ترانه‌های محلی روستایی گردآوری و تدوین گردد؛ آثار سخنسرایان، نویسندگان، مورخان، جغرافی‌دانان و دانشمندان قرون پیش به طبع رسد؛ فرهنگهای متعددی از زبانهای فارسی انتشار یابد، و خلاصه در هر زمینه با تکاپو، کوشش و پی‌جویی کاملاً علمی، پژوهشهایی شایسته صورت گیرد. چراکه آثار و بقایای تمدن و فرهنگ ایرانی به گونه‌های گوناگون در یک منطقه گسترده به‌وضوح نمایان است. منطقه‌ای که از مشرق، فلات پامیر و سرزهای شرقی افغانستان را در می‌نوردد، و در شمال غربی و مغرب ماورای قفقاز و کرانه‌های دریای سیاه را در برمی‌گیرد، و در شمال و شمال شرقی به آن سوی آمو دریا و بحر خوارزم می‌رود، و در جنوب سرزمینهای فراسوی

سواحل خلیج فارس، دریای عمان، دریای سرخ، و اقیانوس هند را زیر سایه و پروبال خود جای می‌دهد.

«ایران‌شناسی» دست کم تا مدتی پیش، چنان در بند مباحث فنی، باستان‌شناسی، زبان‌شناسی و کتاب‌شناسی بود که اظهار نظر اینکته مطالب آن با سیاست یعنی با مسائل مورد ابتلای برخی جوامع و حکومتها، می‌تواند ارتباطی داشته باشد، شاید در نظر جمعی، حکایت از نوعی گزافه‌گویی می‌کرد. ولی واقعیت امر این است که «ایران‌شناسی» در مرحله تکوینی خود که در انحصار «شرق‌شناسی» اروپایی بود، به طور گسوناگسوناگ با سیاست ارتباط داشت. در باره رابطه سیاست با «ایران‌شناسی»، گذشته از انگیزه‌های ملی و غیر ملی آن، از دیدگاه دیگری نیز می‌توان سخن گفت، و آن تأثیری است که «ایران‌شناسی» می‌تواند در تحولات سیاسی جامعه ایرانی داشته باشد. بویژه که امروزه دانشمندان و پژوهشگران ایرانی، خود با شوق و همتی تازه بدان روی آورده‌اند. چون «ایران‌شناسی» به معنای مجموعه‌ای از مطالعات منظم و علمی مربوط به وجوه گوناگون تمدن، فرهنگ و تاریخ ایران، همواره مورد نظر محققان ایران بوده، بخصوص در چند سال اخیر، جایگاه مهمتری را در تحقیقات و تبیّات پیدا کرده، و دانشمندان، اندیشمندان، و پژوهشگران ایرانی همانند علاقه‌مندان غیر ایرانی به تبیّات و تحقیقات خود در باره سرزمین خویش با دید و بینش بسیار علمی‌تر از گذشته می‌نگرند، و خود درصددند زوایای تاریک و ناشناخته، و با دست کم کمتر شناخته شده بوم زاد خود را با روشی علمی‌تر و آگاهانه‌تر، برای ملت ایران و نیز عالمان خارجی، روشن و روشتر نمایند.

توجه همه جانبه به هر یک از مظاهر پرشمار و گوناگون این فرهنگ و تمدن، و گسترش مرزهای آگاهی در این قلمرو، بویژه در این زمان که

تغیاب پیروز اسلامی به کرسی نشسته است، بهره‌وری هر چه بیشتر از همکاری دانشمندان و پژوهشگران سراسر جهان، و بازیابی، بازخوانی، تدوین و تنظیم مطالعات، تحقیقات و اطلاعات مربوط به ایران زمین بس ناساست است، و بایسته است که امکانات بهره‌گیری دانشجویان و دانش‌پژوهان از آگاهی‌های موجود، فراهم و از این رشته بر زمینها و زوشها، حمایت و پشتیبانی گردد، و در این راستا، با چنین هدفهایی، بنیاد ایران‌شناسی، با شخصیت حقوقی مستقل برای تحقق این هدفها تأسیس یافته است، تا به خواست خداوند متعال و کوشش و همت دانشمندان و اندیشمندان در این مسیر گامهایی را پیش نهاد.

ساسنامه «بنیاد ایران‌شناسی» در سوم خرداد سال ۱۳۷۶، از جانب شورای گسترش آموزش عالی وزارت فرهنگ و آموزش عالی به تصویب رسیده و ابلاغ گردید. این «بنیاد» مؤسسه‌ای علمی و پژوهشی، دارای شخصیت حقوقی، با تابعیت ایرانی، و مؤسسه‌ای وابسته به نهاد ریاست جمهوری اسلامی ایران است که تحت نظر هیأت امنا اداره خواهد شد، و ریاست هیأت امنا، و ریاست این مؤسسه را که تحت نام «بنیاد ایران‌شناسی» فعالیت علمی و پژوهشی خود را آغاز خواهد کرد، جناب آقای دکتر حسن حبیبی عهده‌دار است، و سایر اعضای هیأت امنا، آقایان دکتر بهمن سرکارانی، دکتر مهدی محقق، دکتر صادق خرازی، دکتر بهرام اصغر شعر دوست، و دکتر رضا داوری می‌باشند. اساسنامه «بنیاد» در سه‌ماه پیش‌بینی شده برای آغاز فعالیت به شرح زیر است:

کلیات

نام مؤسسه «بنیاد ایران‌شناسی» است که در این اساسنامه به اختصار «بنیاد» خوانده می‌شود. بنیاد مؤسسه‌ای علمی و پژوهشی، دارای شخصیت حقوقی با تابعیت ایرانی است و مؤسسه‌ای وابسته به نهاد ریاست جمهوری می‌باشد. کلیه فعالیت‌های بنیاد در چهارچوب ضوابط و مقررات عمومی جمهوری اسلامی ایران و قوانین و مقررات پژوهشی مصوب وزارت فرهنگ و آموزش عالی انجام می‌پذیرد. مدت آن پس از طی تشریفات قانونی مربوط نامحدود است.

منظور از ایران‌شناسی به عنوان قلمرو اصلی و اساسی فعالیت‌ها و مطالعات و تحقیقات بنیاد، کلیه مباحث و مسائل مربوط به جلوه‌های گوناگون فرهنگ و تمدن ایرانی در معنای وسیع کلمه است و از آنجا که در باره تاریخ، زبان، تمدن و فرهنگ و گزارش آنها در هنر و معماری و صنعت و شیوه زندگی فردی و اجتماعی و چگونگی تفکر و اخلاق و آداب و رسوم و کیش‌های ایران باستان در دو سده گذشته تحقیقات نسبتاً مفصلي توسط دانشمندان انجام یافته است. بنیاد ایران‌شناسی برای شناختن و شناساندن این جلوه‌ها در تمدن و فرهنگ ایران اسلامی و تاریخ آن کوشش بیشتر و بسامان‌تر و گسترده‌تری به کار خواهد برد.

ماده ۱. هدف

هدف بنیاد با توجه به کلیات مذکور در اساسنامه به شرح زیر است:
۱-۱. ایجاد محیط مناسب برای مطالعه و بهره‌گیری فرهیختگان، دانش‌پژوهان و دانشجویان علاقه‌مند به مباحث ایران‌شناسی.

۱- سامان‌مند ساختن و هماهنگ کردن پژوهش‌های علمی در زمینه ایران‌شناسی به منظور بهره‌گیری از آنها در بنیاد و به کارگیری روش‌های مناسب و نو در این زمینه و یافتن شیوه‌های نو در پژوهش‌های بین‌رشته‌ای پیشنهاد آنها به مؤسسه‌های علاقه‌مند به مطالعات ایران‌شناسی در ایران دیگر نقاط جهان.

۱-۱. بالا بردن سطح آگاهی گروه‌های اجتماعی و فرهنگی مردم ایران از پیشینه تاریخ تمدن و فرهنگ ایران و تقویت حس میهن‌دوستی و مانخواهی آنها و تحکیم ارکان هویت ملی و مقاومت در برابر جلوه‌های و ناگون پنهان و آشکار تهاجم فرهنگی بیگانه.

۲. وظایف

۲- تعیین مفهوم و قلمرو مطالعات و تحقیقات ایران‌شناسی و تجدید نظر در باره آنها هر چند سال یک بار، با توجه به دستاوردهای جدید علمی و فنی.

۲- تعیین اولویت‌های تحقیق در بنیاد و تهیه فهرستی از عناوین مهم و هشی که ممکن است موضوع رساله‌های کارشناسی و دکتری قرار برد.

۲- نقد و بررسی تحقیقات و آثار منتشر شده در زمینه ایران‌شناسی و از اسلام‌شناسی بزرگه بخش مربوط به ایران و حوزه ایران بزرگ؛ همچنین عملکرد و ارزیابی نتایج تحقیقات پایان یافته و دستاورد هایش‌های مهم ملی و بین‌المللی ایران‌شناسی و چگونگی بهره‌گیری از آنها.

۲- تهیه مقدمات و تدارک وسائل و امکانات و تدوین برنامه‌های نرم پژوهشی در سطوح مختلف به منظور اجرای اهداف مذکور در

- ماده ۱. مجله پژوهش‌های ایران شناسی، بنیاد ملی و بین‌المللی پژوهش‌های ایران شناسی.
- ۵ - ۲. فراهم آوردن کارنامه فراگیر و دربرگیرنده اطلاعات لازم برای اجرای تحقیقات علمی در زمینه‌های ایران شناسی، از طریق گردآوری مراجع و منابع معتبری که از دیرباز تاکنون در باره نمودهای گوناگون فرهنگ و تمدن ایران بزرگ، در سراسر جهان، به صورت کتاب و رساله و مقاله به زبانهای مختلف، نگاشته شده است.
- ۶ - ۲. کمک به اجرای پژوهش‌های ایران شناسی و تهیه طرح تحقیق در باره مسائل مربوط به تمدن ایرانی - اسلامی و نشر آن برای استفاده پژوهشگران و مؤسسات علمی داخل و خارج.
- ۷ - ۲. ایجاد شبکه اطلاع‌رسانی و تهیه نوارهای صوتی و تصویری و صفحه‌های فشرده، در زمینه ایران شناسی.
- ۸ - ۲. برنامه‌ریزی در جهت ارتقای کیفی و کمی مطالعات و تحقیقات ایران شناسی و برگزاری همایش‌های همراه با جلسه‌های پرسش و پاسخ و نیز جلسه‌های سخنرانی مابین یا فصلی توسط دانشمندان و پژوهشگران ایرانی و غیر ایرانی.
- ۹ - ۲. تهیه فهرست و مشخصات و کارنامه دانشگاهها و مراکز علمی و فرهنگی و کتابخانه‌های داخل و خارج که به نحوی از انحا در زمینه ایران شناسی فعالیت دارند و برقراری ارتباط و همکاری گسترده با آنها بویژه با فرهنگستانهای جمهوری اسلامی ایران و نیز تهیه گنجینه‌ای از اطلاعات مربوط به دانشمندان ایران شناسی و اسلام شناس ایرانی و غیر ایرانی (نام و نشانه، فهرست تحقیقات، کتابها و مقاله‌ها و...) به منظور استفاده متقابل از تجربه‌های علمی آنها در زمینه ایران شناسی و هماهنگ کردن فعالیتهای و مبادله اطلاعات.
- ۱۰ - ۲. انجام امور انتشاراتی از قبیل تألیف و ترجمه و چاپ کتاب و

مجله و کتاب شناسی موضوعی و فهرستگان و نظایر اینها در زمینه ایران شناسی و دستاوردهای فرهنگی ایران بزرگ و برنامه‌ریزی برای تهیه فیصهای مستند درباره جنبه‌ها و جهت‌های صنعتگرانه و هنرمندانه فرهنگی و تمدنی آثار تاریخی و هنری و معماری ایران.

۱۱ - ۲. انتشار فصلنامه تخصصی ایران شناسی و نیز تدوین گزارش سالانه با دو سالان ملی و بین‌المللی پژوهش‌های ایران شناسی.

ماده ۳. محل فعالیت

مرکز اصلی بنیاد در تهران است، علاوه بر آن با توجه به اهمیت و گستردگی اطلاعات و همچنین زمینه‌های تحقیقاتی در مناطق مختلف ایران و نظر به علاقه و عنایتی که اهالی هر منطقه نسبت به شناختن و شناساندن تاریخ فرهنگ و هنر زاد بوم خویش دارند، بنیاد با پیشنهاد هیأت امنا و تصویب وزارت فرهنگ و آموزش عالی شعبه‌های بنیاد را با همکاری مسؤولان و علاقه‌مندان و فرهیختگان محلی دایر خواهد کرد.

آئین‌نامه مربوط به این شعبه‌ها به تصویب هیأت امنا خواهد رسید.

هیأت امنا تشکیلات اداری بنیاد را در تهران و شهرستانها تهیه و برای تصویب به سازمان امور اداری و استخدامی پیشنهاد خواهد کرد.

ماده ۴. ارکان:

۱. ریاست عالی
۳. هیأت امنا
- ۳ رئیس بنیاد
۴. شورای پژوهشی

۴-۱. ریاست عالیہ

ریاست عالیہ بنیاد با رئیس جمهوری اسلامی ایران است.

۴-۲. هیأت امانت

۱-۲-۲. رئیس جمهوری اسلامی ایران (ریاست عالیہ) و یا رئیس هیأت امانت به عنوان نماینده ایشان.

۲-۲-۲. وزاری فرهنگ و آموزش عالی، فرهنگ و ارشاد اسلامی، امور خارجه و رئیس سازمان برنامه و بودجه با نمایندگان ایشان و نیز رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی.

۴-۳. رئیس بنیاد

۲-۴-۲. چهار تا شش نفر از شخصیت‌های علمی، فرهنگی و یا اجتماعی محلی و کنسوری که نقش مؤثری در توسعه و پیشرفت بنیاد داشته باشند و با حکم ریاست عالیہ بنیاد برای چهار سال منصوب می‌شوند و تجدید انتخاب آنها بلامانع است.

۲-۴-۵. رئیس جمهور یک تن از اعضای هیأت امانت را برای مدت چهار سال به ریاست هیأت امانت منصوب می‌نماید.

۲-۴-۶. هیأت امانت دارای دبیرخانه و دبیری است که همان رئیس بنیاد است و از میان اعضای هیأت و با خارج آن برگزیده می‌شود، و صورت مذاکرات را تنظیم و به امضای اعضای هیأت امانت می‌رساند، و نیز مصوبات هیأت امانت را برای امضای رئیس هیأت امانت براساس مذاکرات و تصمیمات هیأت آماده می‌کند.

۲-۴-۷. هیأت امانت عالیترین مرجع بنیاد در زمینه سیاستگذاری و تصمیم‌گیری است و دارای کلیه وظایف و اختیارات قانونی در حدود اهداف و وظایف بنیاد و اداره آن می‌باشد.

وظایف هیأت امانت

۱. وظایفی که مطابق مصوبات جلسات ۱۸۱ و ۱۸۳ مورخ نهم و بیست و سوم اسفند ماه ۶۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی به عهده هیأت‌های امانت است.

الف - تصویب آیین‌نامه داخلی.

ب - تصویب سازمان اداری بنیاد و پیشنهاد آن به سازمان امور اداری و استخدامی.

ج - بررسی و تصویب بودجه بنیاد (پیشنهادی از طرف رئیس بنیاد).

د - تصویب بودجه تفصیلی بنیاد.

ه - تصویب حسابها و ترازنامه سالانه بنیاد.

و - تصویب نحوه وصول درآمدهای اختصاصی و مصرف آن مطابق مقررات.

ز - تعیین حسابرس و خزانه‌دار برای بنیاد.

ح - کوشش برای جلب کمکهای بخش خصوصی و مردمی اعم از نقدی، تجهیزاتی و ساختمانی با رعایت مقررات.

ط - تصویب آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی.

ث - پیشنهاد میزان نوق‌الماده‌های اعضای هیأت علمی و غیر هیأت علمی (کارشناسان و...)

ج - تعیین نحوه اداره واحدهای تولیدی، خدماتی، کارگاهی در چهارچوب ضوابط مصوب هیأت وزیران.

د - تعیین میزان پرداخت حق‌التحقیق، حق‌التدریس و حق‌الترجمه و حق‌التالیف و نظایر اینها.

۲. تعیین خط‌مشی کلی و تصویب سیاستها و برنامه‌ها و فعالیت‌های تحقیقاتی و فرهنگی و انتشاراتی بنیاد به گونه‌ای که هیچگاه کوچکترین

مانی برای نیل به اهداف و اجرای وظایف بنیاد پیش نیابد.
۳. رسیدگی به امور بنیاد و گزارشهای دوره‌ای و موردی رئیس بنیاد و اظهار نظر در باره آنها.

۴. پیشنهاد اصلاح و تفسیر و تغییر اساسنامه، به مقامات قانونی مربوط برای تصویب و با تأیید نهایی.

۵. تصویب آئین‌نامه‌های انتشاراتی و تصمیم‌گیری در مورد چاپ کتابها و مجلات و تحقیقات و مطالعات انجام یافته در بنیاد.

۶. تصویب برگزاری همایشها و کنگره‌های بین‌المللی و برگزاری همکاریهای تحقیقاتی با مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی داخل و خارج.

۷. طراحی تشکیلات علمی و تحقیقاتی و اداری بنیاد و تشکیل گروههای تحقیقاتی با توجه به رشته‌ها و زمینه‌های مربوط به پژوهشهای ایران‌شناسی.

تبصره ۱: تشکیلات علمی و تحقیقاتی بنیاد مطابق ضوابط مراکز پژوهشی به تصویب سازمان امور اداری و استخدامی کشور می‌رسد.

تبصره ۲: جلسات هیأت امانا حداقل هر دو ماه یکبار تشکیل می‌شود. دعوت برای تشکیل جلسات از طرف رئیس هیأت امانا به صورت کتبی و حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه به عمل خواهد آمد. تاریخ و محل تشکیل و دستور جلسه در دعوت‌نامه ذکر می‌شود.

تبصره ۳: جلسات حداقل با حضور دوسوم اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات به استثنای مورد انحلال با اکثریت آرا معتبر خواهند بود. رئیس هیأت امانا باید در جلسات تصمیم‌گیری حاضر باشد.

تبصره ۴: صورت مذاکرات حاوی تصمیمات و مصوبات باید به اعضای کلیه اعضای حاضر در جلسه هیأت امانا و نیز به اطلاع دیگر اعضای هیأت برسد.

تبصره ۵: هر یک از اعضای هیأت امانای مذکور در بند ۴ - ۲ - ۲ ماده ۴ که در دو جلسه متوالی در یکسال و یا چهار جلسه متناوب در طول دو سال، بدون عذر موجه، شرکت نکند مستعفی شناخته می‌شود. تشخیص عذر موجه با رئیس هیأت اماناست.

۳. رئیس بنیاد

رئیس بنیاد به منظور اداره بنیاد با حکم رئیس جمهور از میان اعضای موضوع بند ۳ - ۲ - ۲ ماده ۴ و با خارج آن تعیین و برای مدت ۴ سال منصوب می‌شود و انتخاب مجدد وی بلامانع است.

رئیس بنیاد بالاترین مقام اداری و اجرایی بنیاد و رئیس شورای پژوهشی و مسئول حسن جریان امور و وظایف آن است و بر کلیه واحدها و گروههای پژوهشی و اجرایی نظارت دارد و اداره امور بنیاد به استثنای آنچه در این اساسنامه به صراحت از وظایف و اختیارات هیأت امانا دانسته شده است با اوست.

وظایف رئیس

الف - اجرای معاد اساسنامه و کوشش در جهت پیشبرد اهداف آن و گسترش فعالیتها.

ب - تهیه و تنظیم برنامه‌های اجرایی جاری و بلندمدت بنیاد با توجه به اهداف بنیاد و مصوبات هیأت امانا.

ج - بررسی و تنظیم بودجه سالانه و ترازنامه بنیاد و ارائه آن به هیأت امانا برای تصویب.

د - پیشنهاد طرح تشکیلات و آئین‌نامه‌های اداری و مالی و دیگر آئین‌نامه‌ها و ضوابط به هیأت امانا برای تصویب.

ه - افتتاح حساب و استفاده از آن به نام بنیاد نزد بانکها و مؤسسات مالی

- و اعتباری، با رعایت مقررات.
- و - قبول هدایای نقدی و جنسی و اموال منقول و غیر منقول موضوع مواد این اساسنامه از افراد حقیقی و حقوقی به نام بنیاد، پس از تصویب هیأت امانا.
- ز - نمایندگی بنیاد در مراجع قضایی و نزد اشخاص حقیقی و حقوقی.
- ح - دریافت مطالبات بنیاد و پرداخت هزینه‌ها و ایفای تعهدات بنیاد.
- ط - اجرای دقیق و کامل مصوبات هیأت امانا.
- ی - تأمین و تجهیز بنیاد به منظور ارائه خدمات تخصصی به گروه‌های پژوهشی و تحقق اهداف بنیاد.
- ک - دعوت از پژوهشگران و دانشمندان برای تشکیل گروه‌های پژوهشی و استخدام کارکنان براساس ضوابط بنیاد و تمدید و یا عدم تمدید قراردادهای تحقیق و استخدام.
- ل - سایر اموری که طبق مفاد آیین‌نامه‌های مصوب بنیاد و یا اساسنامه به عهده رئیس بنیاد گذاشته شده است.
- م - اجرای سایر اموری که از طرف رئیس هیأت امانا بر طبق مقررات به عهده وی گذاشته می‌شود.
- ن - رئیس بنیاد می‌تواند براساس تشکیلات مصوب، معاون یا معاونانی داشته باشد و در موارد ضروری با موافقت رئیس هیأت امانا به‌طور موقت، تمامی یا قسمتی از اختیارات خود را به یکی از معاونان خود تفویض کند.
- س - ارائه گزارش عملکرد سالانه به هیأت امانا.
- ع - صدور احکام مسئولان و مدیران براساس تشکیلات مصوب.

شورای پژوهشی

شورای پژوهشی بنیاد به منظور هماهنگی میان بخش‌ها و گروه‌های

- مختلف پژوهشی بنیاد زیر نظر و به ریاست بنیاد تشکیل می‌شود. ترکیب شورای پژوهشی به شرح زیر است.
- ۱- ۴. رئیس بنیاد (رئیس شورای پژوهشی).
- ۲- ۴. یکی از اعضای هیأت امانا به عنوان نماینده هیأت امانا.
- ۳- ۴. معاون پژوهشی رئیس بنیاد (به عنوان دبیر شورای پژوهشی).
- ۴- ۴. سه تا هفت نفر از اعضای هیأت پژوهشی در زمینه مربوط به پیشنهاد رئیس و تأیید هیأت امانا
- بصره ۱: حداقل یک نفر از اعضای فوق باید از میان پژوهشگران و صاحب‌نظران خارج از بنیاد انتخاب شود.
- بصره ۲: اعضای شورای پژوهشی با حکم رئیس بنیاد منصوب می‌گردند.

وظایف شورای پژوهشی

- ۱. تصویب طرح‌های تحقیقاتی پیشنهادی گروه‌های پژوهشی بنیاد.
- ۲. نظارت مستمر بر چگونگی اجرای طرح‌ها و پژوهش‌های در حال انجام.
- ۳. نظارت بر امور مربوط به برنامه‌های علمی و دستور کار همایش‌ها و کنفرانس‌ها و برگزاری آنها.
- ۴. نظارت بر امر برگزاری همایش‌های پژوهشی گروه‌ها.
- ۵. نظارت بر محتوای نشریات تخصصی گروه‌ها و فصلنامه بنیاد.
- ۶. تصویب آثار علمی و نشریات برای چاپ و نشر و پیشنهاد آن به هیأت امانا برای تأیید، از طریق رئیس بنیاد.
- ۷. پیشنهاد تغییر و اصلاح و تفسیر اساسنامه، از طریق رئیس بنیاد به هیأت امانا.
- ۸. تصمیم‌گیری در مورد اموری که رئیس هیأت امانا و یا رئیس بنیاد در

دستور کار شورا قرار می دهند.

ماده ۵. بنیاد از نظر مقررات مالی و معاملاتی تابع قانون تشکیل هیأت‌های امنای دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مصوب جلسات ۱۸۱ و ۱۸۳ مورخ ۲۳ / ۱۲ / ۶۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی و قانون «نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی» مصوب ۱۸ / ۱۰ / ۶۹ مجلس شورای اسلامی است.

ماده ۶. منابع مالی بنیاد عبارتند از:

۱. اعتباری که همه ساله در ردیف مستقل و ذیل بودجه نهاد ریاست جمهوری در بودجه کل کشور - ترجیحاً به صورت کمک - پیش‌بینی می‌شود.

۲. کلیه اموال منقول و غیر منقول و وجوه نقدی که توسط اشخاص حقیقی و حقوقی به بنیاد واگذار و یا به حساب آن - به عنوان کمک یا هدیه و نظایر اینها - وارز می‌شود.

۳. درآمدهای حاصل از انتشارات، بر طبق مقررات.

۴. سایر درآمدها که ناشی از خدمات پژوهشی و فرهنگی مرتبط با اهداف و وظایف بنیاد است.

ماده ۷. انحلال بنیاد با تصویب سه چهارم اعضای هیأت امنای تصویب شورای گسترش آموزش عالی و تأیید ریاست عالی بنیاد صورت می‌پذیرد. در این حالت اموال بنیاد پس از کسب نظر ریاست عالی بنیاد، از طرف نهاد ریاست جمهوری به مؤسسات پژوهشی دارای فعالیت مشابه واگذار خواهد شد.

ماده ۸. بنیاد موظف به رعایت کامل اسانامه مصوب و کلیه ضوابط مربوط به تشکیل و اداره آن‌دسته از مؤسسات پژوهشی است که دارای مجوز از وزارت فرهنگ و آموزش عالی می‌باشند.

ماده ۹. هرگونه تغییر و یا تفسیر اسانامه باید با پیشنهاد هیأت امنا به تصویب شورای گسترش آموزش عالی برسد.

ماده ۱۰. اعضای هیأت پژوهشی بنیاد از نظر مقررات استخدامی و نحوه انتخاب و گزینش (علمی و عمومی) تابع مقررات مورد عمل مؤسسات پژوهشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی می‌باشند.

این اسانامه در ۱۰ ماده و ۷ تبصره در تاریخ ۷۶/۳/۳ به تصویب شورای گسترش آموزش عالی رسید. / ح

پرتال جامع علوم انسانی
شکوه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی